

**HOVI- JA HALLINTO-OIKEUKSIEN RAKENNEUUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT
ASETUSMUUTOKSET****1 Pääasiallinen sisältö**

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi hovioikeuslain ja hallinto-oikeuslain 1 ja 2 §:n sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 153/2012 vp) on ehdotettu toteutettavaksi hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistus. Lakivaliokunta on antanut mietintönsä 8.3.2013 (LaVM 2/2013 vp) ja eduskunta on 23.3.2013 hyväksynyt lait. Eduskunnan vastaus (EV 28/2013 vp) asiassa on annettu 8.4.2013. Tasavallan presidentti on 19.4.2013 vahvistanut lait tulemaan voimaan 1.4.2014 lukien.

Uudistuksella vähennetään hovioikeuksien määrää yhdellä ja hallinto-oikeuksien määrää kahdella. Uudistuksella yhdistetään Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeudet Itä-Suomen hovioikeudeksi. Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeudet yhdistetään ja perustetaan Itä-Suomen hallinto-oikeus sekä Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeudet yhdistetään ja perustetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeus. Itä-Suomen hovioikeus ja Itä-Suomen hallinto-oikeus sijoitetaan Kuopioon ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Ouluun.

Tässä esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen edellyttämät asetusmuutokset. Hovioikeuksien tuomiopiirimuutosten toteuttamiseksi esitetään annettavaksi uusi valtioneuvoston asetus hovioikeuksien tuomiopiireistä, joka korvaisi voimassa olevan asetuksen (180/2009). Niin ikään hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä esitetään säädettävän jatkossa valtioneuvoston asetuksella, kun niitä koskeva sääntely on nykyisin toteutettu valtioneuvoston päätöksen (490/1999) tasoisesti.

Hovioikeuksien tuomiopiirien muuttumisen johdosta esitetään annettavaksi uudet asetukset, jotka korvaisivat nykyiset valtioneuvoston asetukset käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta sekä ulosottovalituksia koskevissa asioissa (1773/2009 ja 1774/2009). Niin ikään oikeusministeriön asetusta vangitsemisasioiden ja muiden kiireellisten asioiden käsittelystä käräjäoikeuksissa eräissä tapauksissa (1000/2003) on tarkistettava siten, että päivystysalueet vastaavat uutta hovioikeuspiirijaottelua.

Asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti rakenneuudistusta koskevien lakien kanssa eli 1.4.2014 lukien. Asetuksilla kumottaisiin vastaavat voimassa olevat säädökset.

2 Nykytila ja ehdotetut muutokset**2.1 Hovioikeuksien tuomiopiirit**

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi valtioneuvoston asetus hovioikeuksien tuomiopiireistä. Asetuksessa muutettaisiin Itä-Suomen, Helsingin ja Rovaniemen hovioikeuksien tuomiopiirejä. Yhdistetyn Itä-Suomen hovioikeuden tuomiopiiriin kuu-

luisivat Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kymenlaakson, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Päijät-Hämeen käräjäoikeudet. Lisäksi hovioikeuksien asiamäärien tasaimiseksi nyt Kouvolan hovioikeuspiiriin kuuluva Hyvinkään käräjäoikeus ehdotetaan siirrettäväksi Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin sekä Kainuun käräjäoikeus Itä-Suomen hovioikeuspiiristä Rovaniemen hovioikeuden tuomiopiiriin.

Hyvinkään käräjäoikeutta lukuun ottamatta muita tuomiopiirimuutoksia oli ehdotettu jo rakenneuudistusta koskevassa hallituksen esityksessä. Hyvinkään käräjäoikeuden osalta avoimeksi oli jäänyt, siirretäänkö se Helsingin vai Turun hovioikeuden tuomiopiiriin. Siirron perusteena on Hyvinkään käräjäoikeuden tuomiopiirin sijaitseminen varsin etäällä Itä-Suomen hovioikeuden sijaintipaikasta Kuopiossa. Oikeusministeriö on kuullut asianomaisia intressitahoja tuomiopiirimuutosten osalta. Valtaosa lausunnonantajista on kannattanut ehdotettuja tuomiopiirimuutoksia.

Hyvinkään käräjäoikeuden siirtämistä Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin puoltaa ennen kaikkea Hyvinkään ja Helsingin alueellisesti ja asiallisesti läheinen yhteys, mikä edistää tuomioistuinpalveluiden saatavuutta. Näin ollen sijoittamisratkaisun kannalta Helsingin hovioikeutta on pidettävä Turkuu tarkoituksenmukaisempuna vaihtoehtona ottaen huomioon tuomioistuinten maantieteellinen sijainti, niiden välinen välimatka sekä paremmat julkiset kulkuyhteydet, mitkä seikat vaikuttavat asianosaisten ja näiden avustajien kustannuksiin. Tämän lisäksi Helsinki kuuluu Hyvinkään tuomiopiirin alueen väestön luonnolliseen työssäkäynti- ja asiointialueeseen, minkä johdosta asianajopalveluita hankitaan usein pääkaupunkiseudulta. Lisäksi Hyvinkään käräjäoikeuden tuomiopiirissä tehtävillä rikoksilla on usein yhteys pääkaupunkiseudulla tapahtuvaan rikollisuuteen, mikä osaltaan puoltaa sitä, että muutoksenhaku saman henkilön näillä alueilla tekemistä rikoksista ohjautuu samaan tuomioistuimeen. Niin ikään syyttäjien matkustustarpeen rajoittamiseksi Helsingin hovioikeutta on pidettävä tarkoituksenmukaisempuna ratkaisuna. Hyvinkään käräjäoikeudesta tulevilla valitusasioilla, noin 180 valitusasiaa vuosittain, ei ole merkittävää vaikutusta Helsingin ja Turun hovioikeuksien asiamäärien tasaamisen kannalta. Lisäksi oikeusministeriön saaman selvityksen mukaan Helsingin hovioikeus pystyy käsittelemään asiat ilman merkittäviä lisäresursseja. Tähän vaikuttaa erityisesti se, että IPR-asoiden muutoksenhakemukset jäävät Helsingin hovioikeudesta pois, kun niiden keskittäminen markkinaoikeuteen astuu voimaan 1.9.2013 lukien.

2.2 Hallinto-oikeuksien tuomiopiirit

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi valtioneuvoston asetus hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä. Asetus korvaisi voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen. Hallinto-oikeuksien tuomiopiirit noudattaisivat nykyistä vastaavasti maakuntajakoa. Muutokset koskisivat yhdistyvien tuomioistuinten lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiriä.

Oulun ja Rovaniemen hallinto-oikeuksien yhdistymisen seurauksena perustettavan Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluisivat Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat. Vastaavasti Kouvolan ja Kuopion hallinto-oikeuksien yhdistyessä uuden Itä-Suomen hallinto-oikeuden tuomiopiiri muodostuisi Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kymenlaakson, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnista. Lisäksi hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla nykyisin Kouvolan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluva Päijät-Hämeen maakunta siirrettäisiin Hämeenlinnan

hallinto-oikeuden tuomiopiiriin. Siirron perusteena on hallinto-oikeuksien asiamäärien tasaaminen sekä se, että saman aluehallintoviranomaisen asiat ohjautuisivat jatkossa samaan hallinto-oikeuteen. Päijät-Hämeen maakunta on aikaisemmin ennen vuoden 1999 hallinto-oikeusuudistusta kuulunut silloisen Hämeen läänioikeuden, nykyisen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden, tuomiopiiriin. Myös lausuntopalautteessa on kannatettu tuomiopirimuutosta.

2.3 Yrityssaneeraus- ja ulosottovalitusasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiirit

Hovioikeuspiirien muuttuessa myös valtioneuvoston asetuksiin käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta sekä ulosottovalituksia koskevissa asioissa ehdotetaan muutoksia. Yrityssaneerausta koskevat asiat on yrityksen saneerauksesta annetun lain 67 §:n nojalla keskitetty käsiteltäväksi tiettyihin käräjäoikeuksiin, joiden tuomiopiireistä on säädetty valtioneuvoston asetuksella. Yrityssaneerausasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiirit muodostuvat yhden tai useamman käräjäoikeuden tuomiopiiristä. Vastaavasti ulosottovalituksia koskevat asiat on ulosottokaaren 11 luvun 2 §:n 2 momentin perusteella keskitetty tiettyjen käräjäoikeuksien käsiteltäviksi. Ulosottovalitusasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiirit taas muodostuvat ulosottovirastojen toimialueista ja niistä säädetään niin ikään valtioneuvoston asetuksella.

Edellä ehdotetut hovioikeuspiirien muutokset huomioon ottaen lähtökohtana on pidettävä sitä, että muutoksenhaku näissä tiettyjen käräjäoikeuksien käsiteltäväksi keskitetyissä insolvenssiasioissa ohjautuisi samaan hovioikeuteen kuin muissa samalta alueelta tulevista asiaryhmissä. Arvioinnissa on kuitenkin lisäksi otettu huomioon erityisesti tuomioistuinten asiamäärien tasainen jakautuminen sekä riittävän laajan asiakannan säilyminen henkilöstön erityisosaamisen takaamiseksi. Tämän kokonaisarvioinnin perusteella on päädytty esittämään toisistaan poikkeavia ratkaisuja Kainuun ja Hyvinkään alueilta tulevia yrityssaneerausasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopirijakoon liittyen.

Pohjois-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiri

Sekä yrityssaneeraus- että ulosottovalitusasioita käsittelevän Pohjois-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiri käsittää yrityssaneerausasioissa Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Savon käräjäoikeuksien tuomiopiirit ja ulosottovalitusasioissa Kainuun, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ulosottovirastojen toimialueet. Muutoksenhaku Pohjois-Savon käräjäoikeudesta ohjautuu jatkossakin Itä-Suomen hovioikeuteen.

Edellä ehdotetut hovioikeuspiirien muutokset sekä maantieteelliset seikat huomioon ottaen ehdotetaan, että Kainuun alueen yrityssaneeraus- ja ulosottovalitusasiat käsiteltäisiin jatkossa Oulun käräjäoikeudessa. Tällöin muutoksenhaku kaikissa Kainuun alueen asioissa ohjautuisi uuden hovioikeuspiiriin mukaisesti Rovaniemen hovioikeuteen. Ratkaisua on pidettävä tarkoituksenmukaisena ottaen lisäksi huomioon, että yrityssaneerausasioiden keskimääräisissä käsittelyajoissa Oulun käräjäoikeuden ja Pohjois-Savon käräjäoikeuden välillä ei ole merkittäviä eroja. Lisäksi Oulu on pohjoisen Suomen oikeudellinen keskus ja insolvenssiasioden erityisosaamisen turvaaminen tällä alueella puoltaa Kainuun alueelta tulevien yrityssaneeraus- ja ulosottoasioiden siirtämistä käsiteltäväksi Oulun käräjäoikeuteen. Niin ikään tuomioistuinten asiamäärät puoltavat edellä todettua ratkaisua.

Päijät-Hämeen käräjäoikeuden tuomiopiiri

Yrityssaneerausasioita käsittelevän Päijät-Hämeen käräjäoikeuden tuomiopiiri käsittää Hyvinkään, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen käräjäoikeuksien tuomiopiirit. Muutoksenhaku Päijät-Hämeen käräjäoikeudesta ohjautuu rakenneuudistuksen jälkeen Itä-Suomen hovioikeuteen, kun taas Hyvinkään käräjäoikeuden ratkaisuun haetaisiin muutosta Helsingin hovioikeudelta. Näin ollen samaa velallista koskevien konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden muutoksenhaku ohjautuisi eri hovioikeuksiin.

Oikeusministeriön saamassa lausuntopalautteessa on esitetty näkökohtia myös sen puolesta, että Hyvinkään käräjäoikeuden alueelta tulevat yrityssaneerausasiat tulisi käsitellä esimerkiksi Espoon käräjäoikeudessa, jotta muutoksenhaku myös niissä ohjautuisi Helsingin hovioikeuteen. Tätä on pidetty tarkoituksenmukaisena koska samaa velallista koskevat asiat voitaisiin tällöin käsitellä yhdessä. Toisaalta osa lausunnonantajista on todennut, että jo nykyisin, kuten myös jatkossa, Kanta-Hämeen käräjäoikeuden alueelta tulevissa asioissa Päijät-Hämeen käräjäoikeuden tuomiopiiri ylittää hovioikeuspiirijaon mukaisen jaotuksen, mikä ei ole aiheuttanut ongelmia asioiden käsittelylle.

Ehdotetun uuden hovioikeuspiirijaon ylittymisestä huolimatta oikeusministeriö esittää, että Hyvinkään käräjäoikeuden alueelta tulevat yrityssaneerausasiat käsiteltäisiin jatkossakin Päijät-Hämeen käräjäoikeudessa. Tätä on pidettävä tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon erityisesti tuomioistuinten asiamäärät ja keskimääräiset käsittelyajat. Espoon käräjäoikeuden ja Päijät-Hämeen käräjäoikeuden keskimääräisissä käsittelyajoissa yrityssaneerausasioissa vuonna 2012 ei ole ratkaisevia eroja. Siviiliasioiden käsittelyaikoja kokonaisuutena arvioiden on kuitenkin huomattava, että Päijät-Hämeen käräjäoikeuden keskimääräinen käsittelyaika on maan keskitasoa lyhyempi, kun taas pääkaupunkiseudun tuomioistuinten käsittelyajat ovat tunnetusti maan keskiarvoa pidemmät. Tämä huomioon ottaen ei ole tarkoituksenmukaista lisätä pääkaupunkiseudun tuomioistuinten työmäärää entisestään siirtämällä Hyvinkään alueen yrityssaneerausasioita niiden käsiteltäväksi. Ottaen huomioon lisäksi sen, että hovioikeuksissa on vuonna 2012 käsitelty ainoastaan kaksi yrityssaneerausasiaa, ei eriytettyllä muutoksenhaulla voida katsoa olevan sanottavaa merkitystä asioiden tehokkaan käsittelyn kannalta.

Riittävän erityisosaamisen saavuttaminen ja ylläpito yrityssaneerausasioissa edellyttää riittävän suurta asiamäärää. Näin ollen myös Päijät-Hämeen käräjäoikeuden henkilöstön yrityssaneerausasioita koskevan ammattitaidon ylläpito puoltaa nykytilan säilyttämistä.

Maantieteellisillä seikoilla ei ole ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa sitä, tulisiko asiat käsitellä Lahdessa sijaitsevassa Päijät-Hämeen käräjäoikeudessa vai pääkaupunkiseudulla.

Edellä todetuilla perusteilla Hyvinkään käräjäoikeuden alueelta tulevien yrityssaneerausasioiden käsittelyssä toimivaltaisena tuomioistuimena säilyisi jatkossakin Päijät-Hämeen käräjäoikeus eikä asetusta ole tältä osin ehdotettu muutettavaksi.

Sen sijaan ulosottovalitusasioissa Hyvinkään alue kuuluu Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottoviraston toimialueeseen, jonka alueelta tulevat ulosottovalitusasiat käsitellään

Vantaan käräjäoikeudessa. Vantaan käräjäoikeus kuuluisi jatkossakin Helsingin hovioikeuspiiriin eikä tarpeita käräjäoikeuksien piirijaon muuttamiseen tältä osin ole olemassa.

3 Yksityiskohtaiset perustelut

3.1 Valtioneuvoston asetus hovioikeuksien tuomiopiireistä

1 §. Pykälässä säädettäisiin hovioikeuksien tuomiopiireistä. Nykyiseen tapaan pykälässä lueteltaisiin hovioikeuksittain niiden tuomiopiireihin kuuluvat käräjäoikeudet. Muutoksia tehtäisiin Itä-Suomen ja Rovaniemen sekä Helsingin hovioikeuden tuomiopiireihin.

2 §. Asetus on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti lakimuutosten kanssa eli huhtikuun 2014 alusta lukien. Asetus korvaisi nyt voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen hovioikeuksien tuomiopiireistä (180/2009).

Pykälän *3 momenttiin* otettaisiin tarpeelliset siirtymäsäännökset muutoksenhausta käräjäoikeuden ratkaisuihin. Hovioikeusasetuksen siirtymäsäännökseen otettaisiin tarpeelliset säännökset muutoksenhaun ohjautumisesta hovioikeuksien tuomiopiirien muuttuessa.

Hovioikeuslain muuttamista koskevassa laissa on siirtymäsäännökset, joiden mukaan lain vireille tullessa Kouvolan hovioikeudessa vireillä olevat asiat siirtyvät käsiteltäviksi Itä-Suomen hovioikeuteen. Edellä todetusta poiketen Kainuun ja Hyvinkään käräjäoikeuksiin liittyvien hovioikeuspiirimuutosten osalta olisi tarkoituksenmukaista, että lain voimaan tullessa toimivaltainen hovioikeus voisi käsitellä myös ne valitusasiat, joita koskevat käräjäoikeuden ratkaisut annetaan ennen uudistuksen voimaantuloa. Näin ollen asetukseen ehdotetaan otettavaksi siirtymäsäännös, jonka mukaan ennen asetuksen voimaantuloa annettuun Kainuun tai Hyvinkään käräjäoikeuden ratkaisuun haettaisiin muutosta siltä hovioikeudelta, jonka tuomiopiiriin se kuului ennen uudistuksen voimaantuloa. Kainuun käräjäoikeuden osalta tämä tarkoittaisi Itä-Suomen hovioikeutta ja Hyvinkään osalta Kouvolan hovioikeutta eli uudistuksen jälkeen Itä-Suomen hovioikeutta. Näin ollen sekä Kainuun että Hyvinkään ennen rakenneuudistuksen voimaan tuloa antamaan ratkaisuun haettaisiin muutosta Itä-Suomen hovioikeudelta.

3.2 Valtioneuvoston asetus hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä

1 §. Pykälässä säädettäisiin hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä vastaavalla tavalla kuin voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä. Siihen tehtäisiin rakenneuudistuksen edellyttämät muutokset siten, että yhdistymisen seurauksena perustettavien Itä-Suomen hallinto-oikeuden ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden tuomiopiirit muodostettaisiin yhdistettävien tuomioistuinten tuomiopiirien perusteella. Lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tuomiopiiriä muutettaisiin siirtämällä siihen Päijät-Hämeen maakunta.

2 §. Asetus on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti hallituksen esityksessä (HE 153/2012 vp) ehdotettujen lakimuutosten kanssa eli huhtikuun 2014 alusta lukien.

Asetus korvaisi nyt voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä (490/1999).

Hallinto-oikeuslain muuttamista koskevassa laissa on siirtymäsäännökset, joiden perusteella uudistuksen vireille tullessa Kouvolan ja Rovaniemen hallinto-oikeudessa käsiteltävinä olevat asiat siirtyvät käsiteltäviksi Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Voimaantulon jälkeen vireille tulleet asiat ohjautuvat uuden tuomiopiirijaon mukaisesti Hämeenlinnan, Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuksiin. Asetukseen ei siten tarvita erillisiä siirtymäsäännöksiä vireillä olevien asioiden siirtymisestä tuomioistuinten kesken.

3.3 Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta koskevissa asioissa

1 §. Pykälässä säädettäisiin nykyiseen tapaan yrityssaneerausasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiireistä, jotka muodostuvat yhden tai useamman käräjäoikeuden tuomiopiiristä. Tuomiopiireihin tehtäisiin hovioikeuspiirien muuttumisen edellyttämät tarpeelliset muutokset siten, että tässä asiaryhmässä toimivaltaisten käräjäoikeuksien tuomiopiirit muodostuisivat tarkoituksenmukaisella tavalla. Pohjois-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluva Kainuun käräjäoikeus kuuluisi jatkossa Oulun käräjäoikeuden tuomiopiiriin, jolloin sen tuomiopiiri muodostuisi Kainuun, Oulun ja Ylivieska-Raahen käräjäoikeuksien tuomiopiireistä.

Sen sijaan edellä yleisperusteluissa todetuista syistä Hyvinkään käräjäoikeuden tuomiopiirin alueelta tulevat yrityssaneerausasiat käsiteltäisiin jatkossakin voimassa olevan asetuksen mukaisesti Päijät-Hämeen käräjäoikeudessa, eikä asetusta olisi tarpeen tältä osin muuttaa.

2 §. Asetus on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti rakenneuudistusta koskevien lakimuutosten kanssa eli vuoden 2014 huhtikuun alusta lukien. Asetus korvaisi nyt voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta koskevissa asioissa (1773/2009). Muutoksenhaku käräjäoikeuden päätökseen ohjautuisi edellä hovioikeuksien tuomiopiireistä annetun valtioneuvoston asetuksen perusteluissa todetulla tavalla.

3.4 Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomiopiireistä ulosottovalituksia koskevissa asioissa

1 §. Pykälässä säädettäisiin nykyiseen tapaan ulosottovalituksia käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiireistä, jotka muodostuvat yhden tai useamman ulosottoviraston toimialueesta. Tuomiopiireihin tehtäisiin hovioikeuspiirien muuttumisen edellyttämät tarpeelliset muutokset. Näin ollen Pohjois-Savon käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluva Kainuun ulosottovirasto kuuluisi jatkossa Oulun käräjäoikeuden tuomiopiiriin, jolloin sen tuomiopiiri muodostuisi Kainuun, Oulun seudun ja Raahen seudun ulosottovirastojen toimialueista.

2 §. Asetus on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti hallituksen esityksessä (HE 153/2012 vp) ehdotettujen lakimuutosten kanssa eli vuoden 2014 huhtikuun alusta lukien. Asetus korvaisi nyt voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen käräjäoikeuksien tuomiopiireistä ulosottovalituksia koskevissa asioissa (1774/2009). Muutoksen-

haku käräjäoikeuden päätökseen ohjautuisi edellä hovioikeuksien tuomiopiireistä annetun valtioneuvoston asetuksen perusteluissa todetulla tavalla.

4 Asian vaikutukset

Hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen vaikutuksia on arvioitu kattavasti sen toteuttamista koskevassa hallituksen esityksessä. Tämän lisäksi nyt ehdotettavilla asetusmuutoksilla on vaikutuksia tuomioistuinten resursseihin. Vaikutukset eivät kuitenkaan tule olemaan merkittäviä. Hyvinkään käräjäoikeuden ratkaisuja koskevien valitusasioiden määrä on viimeisen kolmen vuoden aikana ollut keskimäärin noin 180 ja Kainuun käräjäoikeuden noin 130 asiaa vuosittain, mitä on pidettävä vähäisenä hovioikeuksien kokonaisasiamääriin verrattuna.

Hyvinkään käräjäoikeuden alueelta tulevien valitusasioiden käsittelyn on arvioitu vastaavan noin yhden hovioikeuden ratkaisukokoonpanon työmäärää, mikä tarkoittaa noin 320 000 euron palkkakustannusta vuodessa. Tässä yhteydessä on kuitenkin otettava huomioon, että markkinaoikeuden käsiteltäväksi syyskuun alusta 2013 siirtyvien IPR-asioiden myötä Helsingin hovioikeudessa vapautuva henkilöresurssi vastaa vähintäänkin Hyvinkään siirron edellyttämää resurssilisäystä eikä lisäresursseja todennäköisesti tarvittaisi muutoin kuin ennen lain voimaantuloa vireille tulleiden asioiden loppuun käsittelemisestä johtuvan siirtymäkauden ajan. Kainuun käräjäoikeuden siirron osalta lähtökohtaisesti on arvioitu, että lisäresursseja ei tarvita. Myöskään yritys-saneeraus- ja ulosottoasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiirimuutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Tuomiopiirimuutosten vaikutukset henkilöstövoimavarojen kohdentamiseen eri tuomioistuinyksiköissä tullaan arvioimaan erikseen oikeusministeriön ja asianomaisten tuomioistuinten välisissä tulosneuvotteluissa.

5 Asian valmistelu

Ehdotetut asetukset on valmisteltu oikeusministeriön oikeushallinto-osastolla. Asetusluonnoksista on pyydetty lausunnot korkeimmalta oikeudelta, korkeimmalta hallinto-oikeudelta, asianomaisilta hovi-, hallinto- ja käräjäoikeuksilta, valtakunnansyyttäjän- ja –voudinvirastoilta, niiltä syyttäjä- ja ulosottovirastoilta, kunnilta ja kaupungeilta sekä oikeusapupiirien johtajilta, joiden aluetta ehdotetut muutokset koskevat, Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen liitoilta, Tuomariliitto ry:ltä, Suomen Asianajajaliitolta sekä Valtion aluejakoneuvottelukunnalta.

Oikeusministeriöön saapui 29 lausuntoa. Valtaosa lausunnonantajista on kannattanut ehdotettuja muutoksia. Huomattava enemmistö on kannattanut Hyvinkään käräjäoikeuden siirtämistä Helsingin hovioikeuden tuomiopiiriin Turun hovioikeuden tuomiopiiriin sijaan. Myös muita ehdotettuja tuomiopiirimuutoksia on kannatettu. Sen sijaan yrityssaneerausasioita käsittelevien käräjäoikeuksien tuomiopiiri- jaottelusta oli eri näkemyksiä, mitä on tarkemmin selostettu edellä.

Asetusluonnokset on tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä.